

Familiemægling på tværs af grænser - Portugal

Den originale sprogudgave af denne side [pt](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

FAMILIERETLIG MÆGLING I PORTUGAL

Princippet om frivillig deltagelse og godkendelse af aftalen

Det er frivilligt at benytte mægling i Portugal. Parterne i en familieretlig tvist vedrørende børn eller ægtefæller kan anvende offentlig eller privat mægling efter fælles aftale. Retten kan ligeledes henvise parterne til mægling, men kan ikke pålægge dem at deltage i en mæglingsproces uden deres samtykke. Der er adgang til familiemægling, inden en sag indbringes for retten eller forelægges for statsforvaltningen (*Conservatória do Registo Civil*), eller mens sagen verserer. **I begge tilfælde skal en aftale, der er indgået på det familieretlige område, godkendes, før den er eksigibel.** Parternes (eventuelle) repræsentanter kan også deltage i mæglingsmøderne – og det sker til tider i praksis. I lov nr. 29 af 19.4.2013 er de generelle principper for mægling fastsat.

Retsmægling

Hvis parterne anvender **familieretlig mægling, inden sagen anlægges**, og hvis der indgås en aftale, skal de **anmode en lokal afdeling af statsforvaltningen efter eget valg om at godkende** aftalen. Sådanne aftaler kan omfatte forhold mellem ægtefællerne (f. eks. skilsmisse, betaling af underholdsbidrag mellem ægtefæller, familiens bolig eller brug af den tidligere ægtefælles efternavn) og forhold vedrørende børnene (f.eks. aftale om forældremyndighedens placering, der er knyttet til en skilsmisseoverenskomst eller aftale om betaling af underholdsbidrag til voksne børn). Inden statsforvaltningens godkendelse skal *Ministério Público* afgive en udtalelse om aftalen, hvis den vedrører forældremyndigheden over mindreårige børn.

Hvis mægling finder sted inden indbringelse af sagen for retten, og **hvis det eneste formål er at nå til enighed om forældremyndigheden over mindreårige børn** (uden bilagt overenskomst om skilsmisse eller separation), er parterne forpligtet til at anmode den kompetente domstol om at godkende aftalen.

Hvis **familieretlig mægling finder sted under en verserende retssag**, er forløbet som følger:

- I retssager, der involverer børn (f.eks. spørgsmål om forældremyndighedens placering, samværsret eller underholdsbidrag til mindreårige) er der en særlig teknisk hørings- og mæglingsfase. Hvis dommeren har tilsagt parterne til et retsmøde, og der ikke opnås enighed, vil dommeren udsætte retsforhandlingerne i en periode på to til tre måneder og henvise parterne til en af følgende alternative mekanismer: mægling, hvis parterne indvilliger i eller anmoder herom, eller en særlig teknisk høring, der afholdes af rettens tekniske støttetjenester (*serviços de acessória técnica do Tribunal*). Efter udsættelsesperiodens udløb genoptages retsforhandlingerne, og hvis der er blevet indgået en aftale ved hjælp af en af ovennævnte metoder, vil dommeren gennemgå og godkende aftalen. Hvis der ikke er indgået en aftale, fortsættes retssagen.
- I alle civile sager, herunder sager vedrørende ægtefæller (f.eks. om skilsmisse og separation, betaling af underholdsbidrag mellem ægtefællerne og tidligere ægtefæller og tildeling af familiens bolig, hvor der ikke er nogen oprindelig aftale), kan retten normalt i henhold til artikel 273 i den civile retsplejelov (*Código de Processo Civil*) udsætte sagen og henvise den til mægling, medmindre en af parterne protesterer herimod.

- Ifølge artikel 272, stk. 4, i den civile retsplejelov kan parterne efter fælles aftale ligeledes anmode om udsættelse af sagen i tre måneder og selv tage initiativ til mægling.

Hvis der indgås en aftale ved hjælp af mægling, mens sagen verserer, skal parterne i ovennævnte tilfælde **anmode retten om at godkende aftalen**.

Forelæggelse af familieretlige spørgsmål for statsforvaltningen forudsætter, at parterne er enige, da de i modsat fald henhører under domstolenes kompetence. Af denne grund kan adgang til mægling på parternes initiativ være nyttig, inden sagen forelægges for forvaltningen. Efter forelæggelse af sagen for civilstandsregistret skal justitssekretæren i henhold til artikel 14, stk. 3, i lovdekret nr. 272 af 13.1.2001 underrette de ægtefæller, der søger skilsmisse, om de tilgængelige mæglingstjenester. Denne bestemmelse giver parterne mulighed for at gøre brug af mægling, mens skilsmissesagen efter fælles overenskomst behandles ved statsforvaltningen, med henblik på at mægle mellem parterne eller gennemgå den aftale vedrørende børnenes forhold, der er knyttet til skilsmisseaftalen, hvis *Ministério Público* har anmodet herom.

Valg af offentlig eller privat mægler, mæglingens varighed og omkostninger

Familie-mæglingen kan generelt vare i **højst tre måneder, jf.** artikel 272, stk. 4, i den civile retsplejelov. Mæglingen kan kun vare længere i særlige og begrundede tilfælde.

Hvis parterne anvender **privat mægling**, skal de selv betale mæglerens vederlag. Beløbet, reglerne og mæglingsplanen er angivet i mæglingsprotokollen, der underskrives af parterne og mægleren, når mæglingen indledes. Justitsministeriet fører en liste over offentlige og private mæglere, som parterne kan konsultere, når de skal vælge en privat mægler: <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica>.

For at få adgang til **offentlig mægling** skal parterne rette henvendelse til kontoret for alternativ tvistbilæggelse (*Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos*) under generaldirektoratet for retspolitik, og anmode om et indledende mæglingssmøde. Mødet kan aftales pr. telefon, *e-mail* eller via en onlineblanket. Under det indledende mæglingssmøde underskriver parterne og mægleren en mæglingssmødeprotokol. Mæglingens varighed fastsættes, møderne planlægges, og der redegøres for de formelle regler.

Hver part skal betale 50 EUR for mægling i offentligt regi, uafhængigt af antallet af planlagte møder. Dette gebyr på 50 EUR betales af hver part ved mæglingens begyndelse. Vederlaget til offentlige mæglere betales ikke af parterne, men af generaldirektoratet for retspolitik på grundlag af en særlig ordning.

Offentlige mæglingssmøder kan afholdes i generaldirektoratet for retspolitik lokaler eller i tilgængelige lokaler i den kommune, hvor parterne bor.

I forbindelse med offentlig mægling kan parterne vælge en mægler fra en liste over udvalgte offentlige mæglere. I modsat fald vil generaldirektoratet for retspolitik kontor for alternativ tvistbilæggelse udpege en af mæglerne fra listen over offentlige mæglere i fortløbende rækkefølge og i nærheden af det område, hvor parterne bor. Dette sker som regel elektronisk.

Hvis parterne er berettiget til **retshjælp**, kan denne hjælp dække omkostningerne til mægling.

Grænseoverskridende mægling og co-mægling

I forbindelse med en **grænseoverskridende tvist**, hvor det ikke er muligt at afholde møder ansigt til ansigt, kan videokonferencer anvendes som led i mæglingssprocessen.

I Portugal kan **mæglere fra andre medlemsstater** ikke blot lade sig registrere med henblik på opførelse på den liste over mæglere på det familieretlige område, der er udarbejdet af justitsministeriet (der omfatter offentlige og private mæglere), men kan også udvælges til listen over offentlige mæglere (ved offentligt udbud). I begge tilfælde vil betingelserne være de samme som for nationale mæglere.

I Portugal er **co-mægling tilladt**, både inden for rammerne af det offentlige og det private mæglingssystem. Co-mægling kan finde sted på parternes anmodning eller på forslag af mægleren, hvis mægleren mener, at dette er den bedste løsning i den foreliggende sag.

Nyttige links

Se <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica> for: *linket* til national lovgivning om mægling, *linket* til listen over offentlige og private mæglere, *linket* til oplysninger om familie-mægling og mægling generelt.

Anmodninger om offentlig mægling kan indgives ved at ringe til + 351 808 26 2000, pr. *e-mail* til smf@gral.mj.pt eller via onlineblanketten på <http://smf.mj.pt/>.

Afsluttende bemærkning

Oplysningerne i dette faktablad er generelle, de er ikke fuldstændige og binder ikke kontaktpunktet, Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område, domstolene eller andre personer. Der skal altid tages udgangspunkt i gældende lovgivning.

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Medlemslandene med ansvar for at forvalte siderne om nationale forhold er i gang med at opdatere noget af indholdet på dette website som følge af Storbritanniens udtræden af EU. Hvis du støder på indhold, som endnu ikke afspejler Storbritanniens udtræden, er det en fejl og vil blive rettet.

Sidste opdatering: 28/01/2019